

יוסף חסדי ורחל

1594

נערך ויוצא לאור ע"י "חסדי דוד" (בהשתתפות כולל "חוני המעל")
העלון לע"נ אבי מורי ר' יוסף בר אסתר סויסה ז"ל שנלב"ע ביום יז' סיון התשנ"ב
ואימי מורתי רחל בת איזה סויסה ע"ה שנלב"ע ביום כז' מרחשון התשע"ז

שבת שירה – שבת הגאולה

שבת שלום

שבת יג' שבט ה-תשפ"ו
פרשה: בשלח
הפטרה: ותשר דבורה

הדלקת נרות - 16:50
צאת השבת - 17:44
ר"ת - 18:18

הדלקת נרות בשבת הבאה 16:57

שבת	תורה
5:20 <	עמוד השחר: 5:26
5:27 <	זמן טלית: 5:33
6:29 <	זריחה: 6:34
11:54 <	חצות: 11:53
12:21 <	מנחה גדולה: 12:20
17:19 <	שקיעה: 17:13

חסידי דוד

"לחזק את האיברים"
יש שתי דרכים כלליות
ברפואת מחלות הגוף:
א' (לרפאות את האיבר
החולה, ב' (לחזק את
האיברים הבריאים, עד
שהם מתגברים על האיבר
החולה ומרפאים אותו.
הדוגמה מזה בחולי הנפש,
הן שתי דרכי העבודה -
תשובה ומעשים טובים.

העלון לרפואת
מנשה בן דוד וברוריה
מרת אחותי זינה בת רחל
ולע"נ תמי' שלום בר שמה ז"ל
חמותי מרים בת רחל ע"ה
הרוצה להקדיש את העלון או חלקו
בטל... 052-5079555

שבת פרשת "בשלח" מוזהה במסורת ישראל כ"שבת שירה" משום שירת
משה ובני ישראל בעומדם על שפת הים, בראותם את אלוקיהם כאיש
מלחמה הנלחם להם במצרים. אך בעיון מדוקדק יתברר לנו שמה שראו
ישראל על הים לא היה רק עשיית דין ברשעים ולא זו בלבד היתה הסיבה
לפרץ השמחה ששטף הן את בני ישראל והן את בנות ישראל.

רש"י הביא משל "למהלך בדרך ובנו מהלך לפניו, באו לסטים לשבחות,
נמלו מלפניו ונתנו לאחוריו, באו זאבים מאחוריו, נתנו לפניו, באו לסטים
לפניו וזאבים מאחוריו, נמלו ונתנו על זרועו ונלחם בהם - כך ואנכי
תרגלתי לאפרים קחם על זרועותי". אך לא שמענו במשל זה מאומה
על התנהגות הבן? הבוטח הוא בלב שלם באביו הרוצה להוליכו בדרך
לקבלת התורה ולישומה וקיומה בארץ ישראל? או שמא מקטני אמונה
הוא? אך התורה גילתה לנו זאת שעיקרם "מה זאת עשית לנו להוציאנו
ממצרים?" ויתרה מזאת: "... טוב לנו עבוד את מצרים ממותנו במדבר".

והז"ל במדרש הוסיפו: "... היינו מצטערים על מיתת אחינו באפילה.
מיתתנו במדבר קשה לנו שאחינו נספרו ונקברו ואנו תהא נבלתנו
מושלכת לחורב ביום ולקרה בלילה". ופילוג גורא התהווה בעם - "4
כיתות נעשו בישראל על הים - אחת שאומרת נפול לים, אחת אומרת
נחזור למצרים, ואחת אומרת נעשה מלחמה כנגדם, ואחת אומרת נצווה
כנגדם". ארבע מפלגות שאין בידי אף אחת מוצא מהמוצב הקשה שהיו
שרויים בו.

ואכן בשעה קשה זאת של כמעט שיכחת כל הנסים שארעו להם במצרים
ושל כפיות הטובה על חילוצם מבית עבדים, היו ישראל "נתונים בדין"
כדברי רש"י המדגיש את הליכת מלאך האלוקים לפני מחנה ישראל,
וכידוע, אלוקים זו מידת הדין.

זכו אבותינו בדין ומלאך האלוקים האיר להם את הלילה - את כל
החששות והפחדים, הספקיות והיאוש ששכל אנוש לא מכין כיצד ינצלו
מבין הים והמצרים. "ויהי באשמורת הבקר" האיר להם שחר הגאולה
ומתוך כך הגיעו ל"ואמינו בה" ובמשה עבדו."

אנו מאמינים בני מאמינים, מובטחים אנו שגם לנו יאיר השחר ויתפורר
ענני החושך והספקיות, ונזכה גם אנו לשיר שיר חדש לגאולתנו.

"לא ינום ולא ישן שומר ישראל" א'

ספר חסדי דוד

מעשה במלך שמלך בארצות המערב. והיה אדיר וחזק ושמעו בכל המדינות, וכל
המלכים שרים למשמעתו, הוא היה בקי בחכמת הכוכבים והמזלות, פעם אחת היה
מחשב מחשבות, ויעלה במחשבתו שברצונו לדעת אם נולד איש במזל ובכוכב
כמוהו ואם עודנו חי, ומיד מצא באצטגנטו שלו שיש אחד בתבל, ויחלק את
העולם למדינות וימצא את המדינה ואת העיר שנמצא שם ויחלק את העיר
לרחובות וימצא את הרחוב וגם את החצר, ונודע לו שהוא יהודי, והוא היה הרב ר'
חיים בן עטר ז"ל. ומיד נבהל המלך ותמה, חשב איך יתכן שיהודי יהיה בערכו
ותייעץ ברעיונו לנסוע לאותה עיר כדי לראותו מקרוב את האיש שבן גילו ולדעת
באיזה מדרגה הוא עומד, מכיוון שנולד בכוכב שלו, ומן הראוי להיות במדרגה שווה
למלך, למחרת קרה המלך לכל שריו ויועציו, ויאמר להם אני עוזב את המדינה
למשך חדשים ואני רוצה לתור בכמה מדינות ולראות את מנהיגיהם ואחר תום
החדשים אשוב לביתי, ואני מצוה לפניכם שהמשנה שלי יושב על כסאי והוא ינהיג
וישפוט את העם כדת וכשורה, וכולם קיבלו עליהם את דבר המלך ברצון, ויקח
עבד אחד אתו ויחלף את בגדי מלכותו וילבש בגדים פשוטים ויצא מביתו וילך
לעיר הרב חיים בן עטר ז"ל ויחפש את ביתו וימצאהו, ויכנס לחצר וישאל את בעל
הבית ותצא אשתו הרבנית, ותשאלהו לחפצו, ויאמר לה איפה בעל הבית ותאמר
לו הוא נמצא ביער ורק בחצות היום ישוב, אמר לה הנני מוכן לחכות לו, וישב
ויחכה עד בו הרב, ובנתיים הסתכל על ביתו וירא שבית הרב פשוטה כבית עניים,
וירא איש עני ומשאו על כתפו נכנס לבית תיכף אחריו נכנס המלך, הרב נפל על
פניו ואמר לו אדוני המלך בא אלי ברוך ה', ויתמה המלך לדבריו, ויאמר לו אינני
מלך מדוע קראת לי כך? ויאמר לו הרב בפנים שוחקות מדוע אדוני מעלים ממני
שידוע לי שאתה הוא המלך, ויאמר לו אל תכחד ממני מהיכן ידעת שאני מלך?
ויאמר לו הרב דע לך כל איש ואיש יהיה שרו עמו לשמרו לפי מדרגתו, ומהשר של
מעלה העומד מאחורין לשומרך, ממנו ידעתי שאתה הוא המלך, ויאמר לו המלך
לא אשקר לך שהאמת אתך אני מלך, דע לך שראיתי באצטגנטו שלי שבן גילי
אתה ומאחר שנולדת בכוכב שלי באתי לדעת מדרגת מערכתך אם כמוני במעלה
או אם יותר או פחות, וכעת אני רואה אותך בשפל המערכה, ותמהתי מאד בדבר
הזה. ויאמר לו אדוני המלך דע לך שאני גדול ממך. ויצחק המלך ויאמר לו הלא
רואה אני אותך בשפל המערכה ואתה אומר גדול אני ממך, מיד הביא הרב ראי
ויאמר לו הסתכל בראי, וירא המלך בראי את כדור הארץ, ממלכה ממלכה כולם
ערוכים ומסודרים לפניו וישאל הרב האם המלך יוכל לברר גבולות ממלכתו, ויאמר
לו חכה רגע ואמצא גבול ממלכתי, ויאמר לו הרב הסב פניך אחורנית ואחר תראה
שוב, ויעש כן, וירא את גבולות ממלכתו לבד בראי, ויאמר לו שוב אם תוכל
למצא את עירך ויאמר לו חכה לי רגע, ויאמר לו שוב הסב את פניך אחורנית, וירא
אח"כ את עירו וכן עד שראה את ארמונו וגם את החדר שנמצאת המלכה, וירא
אותה שוכבת במיטתה, והנה נפתחה הדלת ויכנס אליה משנה למלך, ותבהל
המלכה ויאמר המשנה למלכה הבא אבוא אליך, והמלכה נבהלה לקול דבריו
ותוחזנה פלצות.

העלון לרפואת והצלחת אליעזר אלקיים וכל משפחתו ישלם ה' פעולם אמן

הודעות מרכז "חסידי דוד" בתוך בימים: א - ה פלא... 052-5079555

שיעורי לווין

לע"נ מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל
כל מוצאי שבת אפשר לצפות בשיעורי הרש"צ ר' יצחק יוסף שליט"א בלוויין על מסך גדול
בבית הכנסת אשר ב"שבט סופר"

מנויים: לקבלת העלון חינם במייל מידי שבוע שלח את המייל שלך למייל: SVISSA8@GMAIL.COM

חובת הלב

הלכות הנחת תבשיל על האש מערב שבת על מנת
שיתבשל בשבת (שהיה)
והלכות חימום תבשיל בשבת (חזרה)
ההלכות מספר "הלכה ברורה" להרה"ג דוד יוסף שליט"א

חימום תבשיל באמצעות שעון שבת

סג. יש אומרים שכשם שאסור ליהודי להניח את התבשיל על גבי תנור החימום קודם שיסיקנו הגוי לצורך חימום הבית, כך אסור ליהודי להניח תבשיל על גבי פלאטה חשמלית שהיא כבויה עתה, ועתידה להדלק מאוחר יותר על ידי שעון שבת, ויש חולקים.

ולהלכה נראה, שכל דבר שמותר לחממו בשבת ואין בו משום איסור בישול בשבת, או משום שנראה כמבשל בשבת, כגון תבשיל יבש צונן שהוא מבושל כל צרכו, ומניחו על גבי פלאטה חשמלית, כל שכן שמותר לחממו בשבת על גבי פלאטה חשמלית שהיא כבויה עתה, ותידלק לאחר מכן על ידי שעון שבת.

ואפילו תבשיל לח שנתבשל כל צרכו ונצטנן לגמרי, המיקל להניחו בשבת על גבי פלאטה חשמלית שהיא כבויה עתה, ותידלק לאחר מכן על ידי שעון שבת, יש לו על מה שיסמוך. והוא הדין לענין תבשיל שנתבשל כמאכל בן דרוסאי, דהיינו שנתבשל עד שהוא ראוי לאכילה מדוחק, ולא נתבשל כל צרכו, שהמיקל להניחו בשבת על גבי פלאטה חשמלית שהיא כבויה עתה, ותידלק לאחר מכן על ידי שעון שבת, יש לו על מה שיסמוך.

ולענין דין שהיה באמצעות שעון שבת, מותר להניח מערב שבת תבשיל על גבי פלאטה חשמלית שהיא כבויה עתה, ותידלק לאחר מכן בשבת על ידי שעון שבת, ואפילו אם התבשיל התחיל להתבשל ועדיין לא נתבשל כמאכל בן דרוסאי, דהיינו שעדיין אינו ראוי לאכילה אפילו מדוחק בשעה שמניחו על גבי הפלאטה בערב שבת.

אמירה לגוי בדבר שאינו מתכוין ו"פסיק רישיה"

סד. מן האמור לעיל (סעיף סב) יש ללמוד, שגוי שעשה בשבת פעולה שבעצם עשייתה אין איסור, כגון שהדליק את התנור לצורך חימום הבית במדינות הקרות, שיש חשש חולי מחמת הקור אם לא יחממו את הבית, ומחמת כן נעשית גם פעולה האסורה על הישראל מן התורה, אלא שלא נתכוין הגוי לאותה מלאכה, אף על פי שהיא "פסיק רישיה", דהיינו שבדאי ובהכרח תיעשה המלאכה מחמת אותה פעולה, מותר ליהנות ממלאכה זו בשבת, ואפילו היא מלאכה האסורה מן התורה, ומותר אף לומר לגוי לעשות כן.

מותרות, שאם האדם מבטל תלמודו כדי להתפרנס אין בזה עונש כי "אין קמח אין תורה", אבל אם מבטל התורה לאסוף ממון לאכול ולשתות וללבוש מותרות, בודאי עתיד ליתן הדין על כך.

"היום לא תמצאוהו בשדה"

סיפר הרב בן איש חי, זצ"ל: מעשה באדם אחד שפנה אל רב העיר והתאונן בפניו, שבניו עובדים כל השבוע לפרנסתם, אלו חייטים ואלו נגרים. אבל בהגיע יום השבת אינם מקדישים אותו לתורה. אמנם, שומרים הם את השבת ואינם עובדים בה, חלילה, אבל הם הולכים לסקור חלונות ראוה כדי לראות דוגמאות חדשות וקוראים ספרות מקצועית.

אמר לו הרב, שיביא אליו את הבנים בשבת, אחר התפילה. באו, ואמרו לרב: "שבת שלום". ענה להם: "עליכם שלום". תמזה: "הלא שבת היום, ויש להשיב: שבת שלום ומבורך".

אמר להם הרב: "שמעו נא, כתוב בתורה: ויאמר משה אכלוהו היום (את המן) כי שבת היום לה', היום לא תמצאוהו בשדה". והכתוב תמוה, כי משמע שבשדה לא ימצאוהו, אבל בבתיים ובחדרים ימצאוהו. והלא אנו יודעים שבשבת לא ירד המן כל עיקר, ועוד, מדוע כתוב פעם נוספת "היום". הן די היה לומר: "שבת היום לה', לא תמצאוהו". אך הכוונה היא, שהכתוב בא לומר לא רק על ירידת המן אלא על יום השבת עצמו.

לשבת יש תחומים מוגדרים: בחוג המשפחה ובבית הכנסת. דהיינו, להתפלל וללמוד. לשבת בסעודות שבת, לשורר זמירות ולומר דברי תורה. "היום" – לא תמצאוהו בשדה, השבת לא תמצא מחוץ לתחומה, ככהן שאין מקומו בבית הקברות. ומי שהולך בשבת לסקור חלונות ראוה לצורך מקצוע, הריהו יוצא מתחום השבת ועושה את שבתו חול, ועל כן אמרתי לכם "עליכם שלום", כביום חול".

"שם שם לו זק ומשפט ושם נִסְחוּ"

לפירושו של רש"י שפירש: "שם שם לו – במרה, נתן להם מקצת פרשיות של תורה שיתעסקו בהם, שבת ופרה אדומה ודינין", מקשים דלכאורה מה שייך כאן דיני פרה אדומה? בשלמה דיני שבת, שהרי גם כשהיו במצרים שמרו על השבת והיה להם איפוא לדעת את דיני הלכות שבת, כמו כן הלכות דינים הוצרכו לדעת שהרי היה להם ממון רב מביזת הים, אולם דיני פרה אדומה לשם מה הוצרכו ללמוד כעת?

בספר "תולדות יעקב" כתב לפרש, שדיני פרה אדומה נצרכו להם דווקא בשעה זו בכדי שלעתיד לא יתמהו בני ישראל על רעיון הטהרה בפרה אדומה – מטמאת הטהורים ומטהרת את הטמאים והיאך יתכן כדבר הזה?

לשם כך, כשהיו במרה ולא יכלו לשתות מים ממרה כי מרים הם, ואמר לו הקב"ה למשה שישליך העץ (שהיה מר מטבעו) לתוך המים ונמתקו, על ידי זה סיבר הקב"ה את אונם שיתכן מציאות שכזו שמר הופך למתוק, וכך לא יהרהרו לעתיד על פרה אדומה שמטמאת טהורים ומטהרת טמאים.

"והעומר עשירית האיפה הוא"

יש לשאול, כתב רבי יעקב כולי זצ"ל, בספרו "מעם לועז", למה לא אמר הכתוב דבר זה תחילה, כשסיפר על המן?

ויש לומר, שהרי לאחר פטירת משה ביום ו' באדר, פסק המן. ועשה הקב"ה פלא גדול. שכמות המן שאסף כל אחד ביום פטירת משה. הספיק להם עד ט"ז בניסן. שאז אכלו מתבואת ארץ כנען. וזהו שאמר הכתוב: דעו לכם כי העומר הוא עשירית האיפה. ואף על פי כן התקיימו ממנו כל כך הרבה זמן.

ומסיים הרב "מעם לועז" את דבריו: "ומכאן ילמוד האדם מוסר. שלא יבטל זמן מלימודו כדי לאסוף כסף, כי אם יש לו לאכול ואפילו מעט הוא צריך לעסוק בתורה, וה' יתברך ישלח ברכה באותו מעט, כמו אבותינו שכל מזונם היה עשירית האיפה כל יום ושרתה הברכה בזה, כי היו יראי ה' וחשבו על העולם הבא ולא נתנו דעתם לדברי

חובת הלב

"ואני הנני מחזק"

כאשר עברו בני ישראל את ים סוף נבקע, כידוע, הים לפנייהם והם עברו ביבשה בתוך הים. עם זאת, עדיין דלקו אחריהם המצרים אשר מיהרו לקפוץ לתוך הים היבש כדי ללכוד את בני ישראל.

הקב"ה חמל על עמו שעשוי היה לפחד בראותו את הים כשהוא חלוק גם בפני המצרים הרודפים אותם והוא הרגיע אותם לאמור: "ואני הנני מחזק". אל להם, לישראל, לחשוב כי המצרים עולים עליהם. "דעו לכם", אמר הקב"ה, כי ממני הדבר. בכך שהים נשאר חלוק בפניהם הנני פורש רשת לרגליהם ובה, ברשת זו, ילכדו כאשר אירע.